

ХРОНІКА

В.В.Тельвак (Дрогобич),
В.П.Педич (Івано-Франківськ), Л.М.Лазурко (Дрогобич)

XII МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ «КРАКІВ – ЛЬВІВ: КНИГИ, ЧАСОПИСИ, БІБЛІОТЕКИ ХІХ ТА ХХ СТОЛІТТЯ»

13–14 листопада 2014 р. у Кракові (Польща) відбулася чергова міжнародна наукова конференція, присвячена вивченню видавничого, літературного та бібліотечно-го руху на галицьких землях ХІХ–ХХ ст. За традицією, починаючи з 1986 р., ці заходи проходять кожні два роки. Щоправда, від попередньої зустрічі минуло більше часу, що було пов'язано з сумними обставинами – відійшла у Вічність багатолітній куратор проекту, професор інституту наукової інформації та бібліотекознавства Краківської педагогічної академії імені Комісії національної освіти Галина Косентка...

Історія діяльності форуму обіймає практично три десятки років. За цей час він став важливим місцем апробації наукових результатів книго-, пресознавців, дослідників бібліотекарської справи, обговорення актуальних проблем двох визначних осередків культури – Кракова та Львова. Робочими мовами конференції весь цей час залишаються польська й українська, а майданчиком традиційно виступає інститут наукової інформації та бібліотекознавства Краківської педагогічної академії імені Комісії національної освіти. Науковий комітет працював у складі професорів *Ґражини Врони* (керівник), *Кшиштофа Возняковського*, *Анджея Друзьдзя* та *Януша Костецького*, докторів *Івони Петжкевич*, *Міхала Рогожа*, *Еви Вуйцик*. До складу оргкомітету під керівництвом д-ра *Ґжеґожа Неця* ввійшли доктори *Адам Баньдо* та *Адам Рута*, магістр *Юстина Бучинська-Лаба*.

Із привітальними словами до учасників форуму звернулися директор інституту наукової інформації та бібліотекознавства Краківської педагогічної академії д-р *Міхал Рогож* і керівник проекту, заступник декана гуманітарного факультету проф. *Ґражина Врона*. Вітали теплими оваціями також й ініціатора цих зустрічей – відомого дослідника історії преси, засновника польської школи пресознавства *Єжи Яровецького*, який, попри свій поважний вік, згодом активно працював у присвяченій часописам Кракова та Львова секції.

Відзначимо, що незмінно високою залишається кількість учасників конференції, а географія залучених наукових осередків розширюється від форуму до форуму. На цьогорічній зустрічі було заявлено доповіді 51 дослідника, котрі представляли провідні польські (Краків, Варшава, Вроцлав, Люблін, Лодзь, Кельце, Торунь та ін.) й низку українських (Львів, Івано-Франківськ, Дрогобич) центрів.

На пленарному засіданні з доповідями виступили професори *Кшиштоф Мігонь* («Польська, російська й українська науки про книжку – традиції та сучасність»),

Гражина Гзелла («“Вироки преси” польської періодики у світлі “Dziennika Urzędowego” та “Gazety Lwowskiej” 1894–1914 pp.»), доктори *Анна Груца* («Видавнича діяльність Академії знань під час Першої світової війни»), *Даріуш Кузьміна* («Дорогою до розбудови інфраструктури цифрових пошуків у галузі мистецтва та гуманістики»), доктор *Ґжеґоґ Нець* та магістр *Павел Поднесінський* («Львовіана на польському ринку давньої книги»). Значний інтерес присутніх викликала відкрита в перерві між пленарним і секційними засіданнями виставка «Краковіана та львовіана – давнє й нове» з колекцій Лукаша Срокі та Ґжеґоґа Неця.

Робота конференції продовжилася у трьох секціях: «Бібліотеки Кракова та Львова» (доповіді, присвячені історії персональних, шкільних, університетських бібліотек, організації роботи книгозбірень для полегшення доступу до них інвалідів), «Книга та видавничий рух Кракова й Львова» (повідомлення про діяльність видавців і видавництв, знаних колекціонерів книжок, історію ювілейних видань, публікаторських ініціатив наукових інституцій тощо), «Часописи Кракова і Львова». Найбільш численною стала остання секція, де було представлено доповіді, присвячені історії часописів для дітей та молоді, феміністичних видань, графічному оформленню польських тижневиків ХІХ ст., рекламодавцям на шпальтах щоденних друкув міжвоєнного періоду, історії краківської та львівської преси у світлі офіційних документів, діяльності журналістів, персоналіям творців преси краківського підпілля часів Другої світової війни, а також сучасної студентської преси університетів Кракова. Змістовні дискусії довкола згаданих доповідей настільки захоплювали учасників секцій в аудиторіях, що їх обговорення зазвичай тривало й у кулуарах.

Тематику конференції помітно розширили доповіді учасників з України, у чиїх виступах порушувалися проблеми історії книги, характеристики львівського видавничого осередку міжвоєнного періоду, відображені в діяльності професійного часопису «Ognisko», історії путівників по міжвоєнному Львову. Актуалізувалися також питання діяльності львівських криптоісторичних часописів початку ХХ ст., особливості висвітлення полоністичної проблематики в українській науковій історичній пресі, представлення на шпальтах видань знакових для історичної науки України постатей. Усе це значно доповнило презентовану польськими колеґами картину наукових студій, викликало жваві дискусії з приводу деяких аспектів методології пресо- та книгознавчих досліджень. Українські учасники представляли Львів (*Рената Самотій, Ольга Палюх, Маріана Мовна*), Дрогобич (*Віталій Тельвак, Вікторія Тельвак, Лідія Лазурко*), Івано-Франківськ (*Василь Педич*).

Кульмінацією заходу стало заключне засідання під головуванням проф. *Гражини Врони*, учасники якого підбили підсумки роботи форуму й висловили вдячність організаторам. Узагальнення традиційно переросли в обговорення планів майбутніх зустрічей і подальшого провадження пресо- та книгознавчих студій. Закриваючи зібрання, господарі конференції – проф. *Гражина Врона* та д-р *Міхал Рогоґ* – відзначили незмінно високий науковий рівень доповідей, гостроту й актуальність дискусій, що сприяє відчутному поступу досліджень, налагодженню наукових контактів, обміну інформацією. Наступну міжнародну наукову конференцію з вивчення історії преси, книги й бібліотечного руху Кракова та Львова в ХІХ–ХХ ст. заплановано провести 2016 р. у Кракові. З огляду на тридцятиліття діяльності форуму це буде ювілейний захід.